

Aan de Colleges van Burgemeester en Wethouders,
raadsleden en griffiers in de regio Zuid-Holland Zuid

Uw kenmerk

Ons kenmerk
UIT / 1502056

Datum
10 juli 2015

Onderwerp
Raadsinformatiebrief

Bijlage(n)

Behandeld door/telefoonnummer
A. Wijten / 078 – 770 3302

Geacht College,

Inleiding

Het algemeen bestuur van de Dienst Gezondheid & Jeugd heeft met belangstelling kennis genomen van het rapport van BMC over de governance van de Dienst, 'In het verleden gebeurt niets'. Wij herkennen veel van de bevindingen van BMC. De beste manier om de toekomst te voorspellen is deze te creëren. Naar aanleiding van de aanbevelingen hebben wij besloten een aantal vervolgstappen te nemen. (zie voor een overzicht bijlage 1). We hebben nadrukkelijk gekozen voor verbeteringen binnen de *bestaande* bestuursstructuur (zie ook hoofdstuk 3 van het rapport BMC) en niet voor een wijziging van die structuur (hoofdstuk 5 rapport BMC). Een groot deel van de vervolgstappen betreft de gang van zaken binnen het dagelijks en algemeen bestuur van de Dienst. Bij enkele aanbevelingen komt ook de rol van de gemeenteraden aan de orde. In deze informatiebrief nemen wij u mee in de resultaten van het afgelopen jaar, onze analyse over het BMC rapport, vervolgstappen op korte termijn en overwegingen voor de langere termijn.

Achtergrond

Naar aanleiding van het rapport over de financiën en cultuuraspecten van de Dienst Gezondheid & Jeugd hebben wij in juni 2014 besloten tot het uitvoeren van verschillende maatregelen. Het verbeteren van de financiële situatie van de Dienst inclusief de bedrijfsvoering was een van deze maatregelen.

Over de financiële situatie en bedrijfsvoering hebben wij aan u gerapporteerd in september 2014. Bij de opstelling van het dekkingsplan (april 2015) is gerapporteerd over onderzoek en advies voor de organisatiestructuur van de Dienst, waaronder het management en de governance van de Dienst. Het governance onderzoek was een van de laatste nog uit te voeren maatregelen. Wij vonden het belangrijk niet alleen naar de organisatie te kijken, maar ook de governance extern te laten onderzoeken.

Resultaten van het afgelopen jaar

In het afgelopen jaar is door de organisatie hard gewerkt om de gewenste verbeteringen uit juni 2014 ook daadwerkelijk te realiseren. Alle bestuurlijke maatregelen van juni 2014 zijn met het opleveren van het governancerapport nu opgevolgd. Belangrijke bereikte mijlpalen zijn de oplevering van het dekkingsplan, maar ook het feit dat de planning- en control cyclus sterk is verbeterd.

Daarnaast heeft de provincie Zuid-Holland (brief van 18 juni 2015) het preventief toezicht omgezet in repressief toezicht. Deze positieve lijn gaan wij de komende periode doorzetten. Op deze manier hebben wij ook naar het rapport gekeken. Hierbij leggen wij de nadruk op de korte termijnacties.

Analyse rapport

BMC komt in het eindrapport tot een veelheid van bevindingen en aanbevelingen. De onderzoeker houdt ons een kritische spiegel voor. Met elkaar willen wij van de Dienst een gezonde en doelmatige organisatie maken. Daarbij past een solide bestuurlijke basis. Door het kritische rapport open en eerlijk met elkaar te bespreken, hebben we als algemeen bestuur een stap gezet naar een betere samenwerking. Dat is gebeurd tijdens een werkconferentie op 22 juni 2015. Deze werkconferentie geeft ons vertrouwen dat we ook in de governance de noodzakelijke verbetering kunnen maken.

Wij herkennen veel van de bevindingen, met name op het gebied van informatievoorziening, vergadercultuur en rolneming. BMC maakt vervolgens concrete aanbevelingen. Sommige aanbevelingen gaan vooral over de processen, andere hebben meer relatie met de inhoud, zoals de discussie over kerntaken, of gaan over de structuur. Op de werkconferentie hebben we besloten tot een aantal verbetermaatregelen. Een aantal van deze maatregelen is een collectieve verantwoordelijkheid voor het hele bestuur, maar ook is voor bepaalde maatregelen aan specifieke bestuursleden of het ambtelijk apparaat gevraagd op korte termijn met een concrete uitwerking te komen.

Activiteiten op de korte termijn

- Meer aandacht voor de kaderstellende rol, niet alleen van het algemeen bestuur, maar zeker ook van de gemeenteraden en de samenleving. Bij de gemeenteraden is die rol nu in de praktijk vaak beperkt tot het indienen van zienswijzen. Juist op inhoud willen we gemeenteraden uitnodigen de kaderstellende rol te vervullen, zoals nu bij het meerjarenbeleidsplan is voorzien. Dit wordt geconcretiseerd in een sturingsnotitie.
- Betere voorbereiding van bestuursvergaderingen, onder meer door verbeterde formats bij de voorstellen, een duidelijker scheiding van beeldvorming, oordeelsvormingen besluitvorming en een duidelijker scheiding tussen de voorstellen van de drie onderdelen van de GR.
- In de ambtelijke voorbereiding van voorstellen moeten alternatieven worden aangegeven. In het algemeen bestuur vervolgens beter plaats geven aan minderheidsstandpunten, en waar dit kan en wenselijk is ruimte bieden aan maatwerk per gemeente of subregio. Dat doet ook recht aan de wensen van gemeenteraden.
- Betere communicatie (eenduidig, gelijktijdig) over bestuursvoorstellen. Dit betreft vooral de communicatie richting raden, maar zeker ook richting media. Uitgangspunt is openbaarheid, bijvoorbeeld via de bestuurlijke informatie op de website, maar ook actief met persberichten. Daarbij maken we afspraken over woordvoering (uitgangspunt: door dagelijks bestuurslid op basis van portefeuille). Uitgangspunten en handelwijzen worden geconcretiseerd in een bestuurscommunicatieplan.

- Een scherpere rolafbakening van algemeen bestuur, dagelijks bestuur en directie en daar in de praktijk naar handelen. Deze taakafbakening wordt eveneens in de eerder benoemde sturingsnotitie opgenomen. Naast deze activiteiten is de in het rapport benoemde vergaderfrequentie nog nadrukkelijk onderwerp van nadere overweging. Aan de ene kant is er wel de wens het aantal bestuursvergaderingen terug te brengen, aan de andere kant is onder meer bij de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ nog zoveel in beweging dat we nu nog niet terug kunnen naar een frequentie die gebruikelijk is bij dit soort gemeenschappelijke regelingen. Waar BMC spreekt over een cultuur van elkaar niet aanspreken, vertalen wij dat door in harde afspraken en meer aandacht voor de opvolging van afspraken en verantwoordelijkheden. De werkconferentie was hiervan al een goed voorbeeld van hoe we voortaan willen werken en opvolging willen geven aan gemaakte afspraken.

Langere termijn; bestuursstructuur

In het rapport staan ook aanbevelingen die de bestuursstructuur van de Dienst Gezondheid & Jeugd meer of minder ingrijpend zouden wijzigen. BMC geeft zelf al aan dat dit aanbevelingen voor de lange termijn zijn. Wij hebben er bewust voor gekozen nu niet de structuur aan te passen. Hierbij hebben we ook een presentatie betrokken over de wet gemeenschappelijke regelingen (zie bijlage II). Onze belangrijkste afwegingen zijn:

- De actuele discussies over de toekomstige positie van gemeenten, zowel in de Hoeksche Waard als in de Alblasserwaard/Vijfherenlanden. Aangezien de uitkomst van die discussies invloed kan hebben op de gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd wachten we deze af.
- De afspraak om de inbedding van de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ in de gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd na twee jaar te evalueren.
- De discussie over de toekomstige positionering van de regionale ambulance dienst ZHZ;
- Het proces met betrekking tot het meerjarenbeleidsplan van de Dienst Gezondheid & Jeugd.

Mede gezien de aanbeveling om de bestuurlijke drukte te verminderen willen wij geen nieuwe bestuurlijke eenheden in het leven roepen als aanjaagteams of bestuurlijke regiekamers.

Tenslotte delen wij van harte de laatste aanbeveling uit hoofdstuk 4: vier je successen.

Bij alle terechte aandacht voor de problemen waarmee de Dienst Gezondheid & Jeugd de afgelopen periode te kampen had, dreigen we wel eens te vergeten dat er ook successen worden geboekt, zowel inhoudelijk als in bedrijfsvoering. Juist in het kader van de verantwoording naar de samenleving willen we transparant zijn over de prestaties van de Dienst en daar actief over communiceren.

Communicatie

De vervolgstappen naar aanleiding van het rapport zijn nu vooral van belang voor colleges en raden, vandaar de keuze voor deze Raadsinformatiebrief. Die is uiteraard openbaar, dus ook inzichtelijk voor externe partijen waaronder media, zowel via de website van de Dienst als via de gemeentelijke raadsinformatiesystemen. Medewerkers van de dienst zijn via intranet op de hoogte gesteld van bovenstaande informatie.

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met Leo van der Giessen, directiesecretaris.

Met vriendelijke groet,

A. Wijten
Secretaris

C.L.M. Lambrechts
Voorzitter